

Souhrnná teritoriální informace:

Guyana

Velvyslanectví České republiky v Brasílii 22. 5. 2024 20:51

Guyana se nachází na severním pobřeží Jižní Ameriky, jejími sousedními zeměmi jsou Venezuela, Surinam a Brazílie. Pod názvem Britská Guyana byla do roku 1966 zámořskou kolonií Velké Británie. V roce 1970 se stala republikou, dodnes zůstala součástí Commonwealth. Guyana je jedinou zemí Jižní Ameriky, ve které je úředním jazykem angličtina, většina obyvatel v běžné denní komunikaci ovšem používá guyanskou kreolštinu.

Guyana je demokratická republika s prezidentským systémem. Funkční období prezidenta je pět let. Výkonnou moc vykonává prezident a vláda, premiéra a členy kabinetu jmenuje prezident. Legislativní moc má jednokomorové Guyanské národní shromáždění čítající 65 poslanců volených na pět let. Poslední volby se uskutečnily v březnu 2020 a zvítězila v nich opoziční PPP/C (People's Progressive Party/Civic), která drží v národním shromáždění většinu jednoho hlasu. Na politické scéně přetrvává rozdělení dle rasových a etnických linií spíše než podle ideologické orientace. K posílení národní jednoty vedly spory se sousední Venezuelou o teritorium Essequiba.

Guyana v posledních letech patří mezi nejrychleji rostoucí ekonomiky světa a je cílem investic ropných společností. Mezi hlavní ekonomické priority vlády patří především přilákání nových investic ze zahraničí, zlepšení konkurenceschopnosti prostřednictvím diverzifikace, implementace zelených technologií a ochrana životního prostředí. Důraz je kladen na využití ropného boomu k rozvoji dalších průmyslových odvětví a služeb, na kterých by měla být guyanská ekonomika dlouhodobě postavena.

Vzhledem k nízké domácí produkci a zájmu o moderní technologie existuje potenciál pro české dodavatele. Nabízejí se příležitosti při budování infrastruktury, rozvoji energetického sektoru nad rámec ropného průmyslu, transferu technologií chytrého zemědělství či ve zdravotnictví. Vzhledem k rostoucím výdajům na obranu a posilování obranných kapacit země existují příležitosti rovněž pro české firmy z tohoto odvětví.

Vzhledem k malé rozloze trhu Guyany je dávana obecně přednost místním agentům a distributorům. Český vývoz je realizován zejména na základě jednorázových objednávek místních partnerů. Tato Souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. priakreditovaná. Informace je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Georgetown
Počet obyvatel	0,81 mil.
Jazyk	angličtina
Náboženství	protestanti (35 %), hinduisté (25 %), ostatní křesťané (21 %), katolíci (7 %), muslimové (7 %)
Státní zřízení	kooperativní republika
Hlava státu	Mohamed Irfaan Ali
Hlava vlády	Mark Phillips
Název měny	guyanský dolar (GYD)
Cestování	
Časový posun	-5 hodin (v létě -6)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Pavla Havrlíková
Ekonomický úsek	Mgr. Filip Vavřínek
Konzulární úsek	Mgr. et Mgr. Pavel Šára
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika 2023	
Nominální HDP (mld. USD)	21,05
Hospodářský růst (%)	27,2
Inflace (%)	2,8
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu: Guyanská kooperativní republika, Co-operative Republic of Guyana

Hlava státu: Mohamed Irfaan Ali (od 3. srpna 2020)

Politické tendence: Poslední všeobecné a regionální volby se konaly v březnu 2020. Po zveřejnění výsledků došlo ze strany dosud vládnoucí koalice APNU-AFC ke snahám o jejich zpochybnění či dokonce o anulaci desítek tisíc odevzdaných hlasů. Následovaly mezinárodní sankce ze strany USA a výzvy k rezignaci prezidenta Grangera ze strany několika států, včetně Velké Británie. Legitimitou výsledků voleb se v červenci zabýval i Karibský soudní dvůr, který svým rozhodnutím potvrdil výsledky přepočítání hlasů a v tomto smyslu vyzval Guyanskou volební komisi k jejich oficiálnímu zveřejnění. Poslední z odvolacích soudů nakonec dne 2. srpna 2020 jednomyslně rozhodl o tom, že červnové výsledky přepočítání hlasů mají být uznány jako oficiální výsledky voleb. Ve volbách zvítězila opoziční PPP/C (People's Progressive Party/Civic) a prezidentem se dne 3. srpna 2020 stal Mohamed Irfaan Ali, kandidát vítězné strany. V červnu 2023 se konaly odkládané volby do místní samosprávy. Jejich vítězem se stala PPP/C, která ovládla 67 okrsků z celkových 80. Opozice oproti předchozímu období drží moc v méně okrscích, ale vyhrála ve 4 velkých městech včetně Georgetownu.

Složení vlády Kooperativní republiky Guyana (ke dni 26. 4. 2024):

Předseda vlády – Mark Phillips

Viceprezident – Bharrat Jagdeo

Ministr zemědělství – Zulfitkar Mustapha

Ministryně pro záležitosti původního obyvatelstva – Pauline Campbell-Sukhai

Generální prokurátor a ministr spravedlnosti – Anil Nandlall

Ministr kultury, mládeže a sportu – Charles Shiva Ramson

Ministryně školství – Priya Manickchand

Ministr financí – Ashni Singh

Ministr zahraničních věcí a mezinárodní spolupráce – Hugh Todd

Ministr zdravotnictví – Frank Anthony

Ministr vnitra – Robeson Benn

Ministr pro bydlení a vodní zdroje – Collin Croal

Ministr pro lidské zdroje a sociální pojištění – Vindhya Persaud

Ministr práce – Joseph Hamilton

Ministryně pro územní rozvoj a místní správní záležitosti – Sonia Parag

Ministr přírodních zdrojů – Vickram Bharrat

Ministryně pro parlamentní a vládní záležitosti – Gail Teixeira

Ministr pro státní službu - Ashni Singh

Ministr pro veřejné práce – Juan Edghill

Ministryně turistiky, průmyslu a obchodu – Oneidge Walrond

1.2 Zahraniční politika země

Hlavní město Georgetown je sídlem Sekretariátu Karibského společenství (CARICOM). Tradičně blízký je vztah Guyany k USA. Spojené státy podporují Guyanu mj. při zapojování do mezinárodních institucí. Kromě USA má Guyana blízké vztahy s Indií, Čínou a Brazílií. Guyana se snaží o rovnováhu mezi udržováním svých silných tradičních vazeb s USA a pěstováním vztahů s Čínou. Cílem je zajistit, aby významní ropní hráči v zemi i nadále investovali, ale zároveň je patrná snaha udržet si na své straně i asijského giganta, aby mohla země těžit z investic v rámci čínských iniciativ.

V souvislosti s ropným boomem a dvouciferným růstem guyanské ekonomiky je patrná i snaha o posílení diplomatických vztahů a spolupráce s dalšími partnery. V roce 2023 řada zemí otevřela v Georgetownu diplomatické zastoupení, další státy o něm s Guyanou jednaly.

I přes stávající územní spory panují úzké vztahy se sousedním Surinamem. Pokud jde o vztahy se sousední Brazílií, obě země spolupracují především v oblastech infrastruktury, obchodu a investic, zdraví, zemědělství, energetiky, cestovního ruchu a bezpečnosti. Jedním ze stěžejních bodů bilaterálních jednání je dokončení projektu dálnice Georgetown-Manaus spojující obě země, o němž se jedná již téměř 30 let. Očekává se, že realizace tohoto silničního spojení by dala podnět pro výstavbu dostatečně hlubokého přístavu při ústí řeky Demerara a tento přístav by výrazně navýšil guyanské exportní kapacity.

Nově objevená ložiska ropy a zemního plynu přinesla v posledních letech eskalaci letitých územních sporů s Venezuelou o území západně od řeky Essequibo. Guyana se nadále snaží o řešení tohoto územního sporu cestou Mezinárodního soudního dvora a usiluje o závazné uznání platnosti arbitrážního rozhodnutí z roku 1899, které hranici mezi oběma státy jasně vymezilo a kterým se Venezuela až do roku 1966 řídila. Situace výrazně eskalovala v roce 2023. Venezuela v září protestovala proti udělení licencí ropných společností pro území, na která si klade nárok. Firmy venezuelská vláda varovala, že průzkum ve sporných vodách nebudou moct realizovat. V prosinci Venezuela zorganizovala referendum o vzniku nového území nazvaného Guyana-Essequibo, udělení venezuelského občanství lidem v tomto regionu atd. Prezidenti obou zemí se v polovině prosince sešli a shodli se, že spor o území Essequibo nebude řešen silou a že budou obě strany pokračovat v dialogu. Představitelé CELAC, CARICOM a Brazílie pokračují v roli mediátorů.

1.3 Obyvatelstvo

Počet obyvatel: 791 739 (odhad CIA pro rok 2023)

Průměrný roční přírůstek – 0,28 % (odhad CIA pro rok 2023)

Demografické složení: 23,65 % (0-14), 68,49 % (15-64), 7,86 % (65+) (odhad CIA pro rok 2023)

Národnostní složení: 39,8 % – potomci Indů, 29,3 % – potomci Afričanů, 19,9 % – míšenci, 10,5 % – původní obyvatelé

Náboženské složení: 34,8 % – protestanti, 24,8 % – hinduisté, 20,8 % - další křesťané, 7,1 % - katolíci, 6,8 % – muslimové

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

V kontextu světového ekonomického vývoje je růst HDP Guyany v roce 2023 o 27,2 % raritou. Těžba ropy se během roku 2023 pohybovala v průměru kolem 391 tis. barelů denně, podle specializovaných zdrojů by měla dosáhnout 617 tis. barelů denně na přelomu let 2024 a 2025. Rozvoj nových ropných polí a s ním související investice přispívají k růstu ekonomiky. Neropná odvětví, která dle odhadů v roce 2023 tvořila 35 % HDP, jsou tažena hlavně stavebnictvím a službami. Důležitou roli hraje rovněž těžba zlata a bauxitu, nicméně význam těchto komodit klesá kvůli omezeným investicím.

I přes inflační tlaky způsobené vysokými cenami dovozu se guyanské vládě podařilo v roce 2023 udržet inflaci pod hranicí 3 %. Vláda pokračuje v aplikaci systému daňových výjimek a dotací pro soukromé osoby i podnikatele. Rostoucí reálné mzdy v důsledku posilování neropných sektorů, nízkých daní a sociální politiky budou i dále vytvářet inflační tlaky.

Ekonomická rizika v zemích, jako je Guyana, jsou těsně propojená s aktuálním politickým vývojem. Kromě toho lze najít určité dlouhodobé trendy toho, kde jsou slabiny ekonomické struktury. Patří mezi ně nedostatečná míra kvalifikace pracovních sil či riziko korupce.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	20,06	63,34	27,2	26,9	16,8
HDP/obyv. (USD/PPP)	16952,67	29486,78	42510	54840	64960
Inflace (%)	5,03	6,12	2,80	4,3	4,5
Nezaměstnanost (%)	14,90	12,36	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	4,356	11,299	16,484	20,607	23,957
Import zboží (mld. USD)	4,376	3,617	5,881	7,948	9,446
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	0,655	8,095	11,274	13,567	15,589
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	0,80	0,81	0,81	0,82	0,83
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	6/7	5/7	5/7	6/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Jak úroveň veřejného dluhu (21,9 % z HDP), tak i pozitivní bilance běžného účtu a saldo státního rozpočtu v roce 2023 jsou důvodem k optimismu. Fiskální politika vlády se soustředí na využití příjmů z těžby ropy k vládním investicím.

Vláda v kontextu ropného boomu zachovává daňové výjimky a dotace za účelem posílení spotřeby a kontroly inflace. Vládní výdaje mají rostoucí trend související s investicemi do sociálních programů a veřejných politik v oblasti zdravotnictví a školství. Rostoucí výdajovou položkou je rovněž obrana. K financování deficitu státního rozpočtu vláda využívá Natural Resource Fund, aby se vyhnula zadlužování u externích věřitelů.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-5,20
Veřejný dluh (% HDP)	21,90
Bilance běžného účtu (mld. USD)	3,999
Daně	2024
PO	40 %
FO	28 - 40 %
DPH	14 %

2.3 Bankovní systém

Centrální bankou v zemi je Bank of Guyana, která určuje monetární politiku a má regulační a kontrolní pravomoc v rámci bankovního systému.

Licencovanými bankami jsou: Bank of BARODA (Guyana) Inc.

Citizens Bank Guyana Inc.

Demerara Bank Ltd.

Guyana Bank for Trade and Industry Ltd.

Bank of New Scotia Republic Bank (Guyana) Ltd.

Regionální centrální bankou je Eastern Carribean Central Bank (ECCB), která má sídlo v Georgetownu a provádí emisní politiku, bankovní dohled na centrální banky a jednotnou měnovou politiku pro členské země CARICOM.

Licencovanými pojišťovnami jsou:

ASSURIA GENERAL & LIFE (GY) INC.

CARICOM GENERAL INSURANCE COMPANY INC.

DEMERARA MUTUAL LIFE ASSURANCE SOCIETY & FIRE AND GENERAL INSURANCE LTD.

DIAMOND FIRE & GENERAL INSURANCE INC.

FRANDEC & COMPANY INC.

GCIS INCORPORATED HAND IN HAND MUTUAL FIRE & LIFE INSURANCE COMPANIES LTD.

NORTH AMERICAN LIFE, FIRE & GENERAL INSURANCE COMPANIES LTD.

GUYANA AND TRINIDAD MUTUAL FIRE & LIFE INSURANCE COMPANIES LTD.

MASSY UNITED INSURANCE LIMITED THE NEW INDIA ASSURANCE COMPANY (TRINIDAD & TOBAGO) LTD.

2.4 Daňový systém

V r. 2007 byla zavedena DPH, která nahradila šest dosavadních daní (spotřební daň, nákupní daň, daň ze služeb apod.). Její sazba byla v roce 2019 stanovena na 14%.

Stávající daňový systém dále zahrnuje daň z příjmu, daň z nemovitosti, kapitálovou daň aj. Daň z příjmu fyzických osob je stanovena na 28 % či 40 % dle výše příjmu. Dělicí hranicí je roční příjem ve výši 1,560 mil. guyanských dolarů. Daň z příjmu právnických osob je ve výši 40 %.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

Hlavními vývozními položkami Guyany jsou ropa, zlato, rýže a bauxit. Guyana dováží zejména spotřební zboží, paliva a maziva, potraviny.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	106,25	137,06	176,52	226,70	249,12
Export do EU (mil. EUR)	193,56	229,47	589,75	3920,14	5817,73
Saldo s EU (mil. EUR)	87,31	92,41	413,23	3693,43	5568,61

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Význam Guyany jako exportní destinace je pro ČR zanedbatelný. V roce 2021 byla na 157. místě coby příjemce českého exportu.

Role Guyany jako dovozce do ČR v porovnání s předchozím obdobím výrazně vzrostla v roce 2023, Guyana v pořadí dovozců poskočila na 70. místo. Přes 99 % guyanského exportu je tvořeno ropnými oleji.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mil. CZK)	4,726	9,078	20,595	41,180	29,093
Export do ČR (mil. CZK)	11,902	13,957	44,880	27,287	2 086,54
Saldo s ČR (mil. CZK)	7,176	4,879	24,285	-13,893	2 057,45

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Hlavními vývozci do Guyany v roce 2022 byly Singapur (41,1 %), USA (32,6 %), Trinidad a Tobago (14,0 %) a Čína (10,2 %).

Hlavními odběrateli guyanského exportu v roce 2022 byly USA (36,1 %), Velká Británie (12,0 %), Barbados (6,5 %) a Kanada (5,2 %).

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	3630,75	1944,19	3871,28	3119,02	5190,80
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	1255,92	2166,28	3439,55	6531,44	9429,97
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-2374,83	222,09	-431,73	3412,42	4239,17

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

V roce 2022 získala Guyana přímé zahraniční investice ve výši 4,389 miliardy USD. Ropný sektor se podílel na 99 % investic.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Rámcem pro obchodní vztahy EU s Guyanou je Dohoda o ekonomickém partnerství mezi EU a uskupením CARIFORUM, uzavřená v roce 2008. Smlouva jde dále než běžná dohoda o volném obchodu. V podstatě jde o širokospektré partnerství kladoucí obchod do služeb rozvoje. Dohoda je asymetrická a umožňuje Guyaně prakticky bezcelní a neomezený vstup na evropský trh, zatímco otvírání guyanského trhu pro EU je postupné ve lhůtách trvajících až 25 let, což Guyaně umožňuje ochranu některých jejích citlivých produktů.

Smlouvy s ČR

Vzájemné obchodní a ekonomické vztahy mezi ČR a Guyanou nejsou smluvně upraveny.

3.4 Rozvojová spolupráce

Momentálně probíhá ve spolupráci s EU "Multi-annual Indicative Programme (MIP)", mezi jehož priority patří spolupráce na ochraně původní vegetace a dále podpora implementace a přechodu na zelenější formy energie. V březnu 2023 byl oznámen čtyřletý grant na udržitelný rozvoj pralesních komunit. V červnu 2023 EU oznámila rozpočtovou pomoc ve výši 4,6 mil. EUR směřovanou na ochranu zranitelného pobřeží, především k posílení a expanzi mangrovníků.

Projekty EU se zaměřují rovněž na boj proti korupci, země trpí neefektivním finančním řízením. Zaváděná opatření by měla napomoci transparentnějšímu a efektivnějšímu řízení veřejných financí.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

Mapa globálních oborových příležitostí není pro Gyuanu zpracovávána.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Obchodní nabídky je nutno předkládat v angličtině, stejně tak katalogy, manuály, prospekty, specifikace, varianty platebních podmínek, dodacích lhůt ap.

Pro navázání obchodního kontaktu je zásadní osobní jednání.

Vzhledem k malé rozloze trhu Guyany je dávána obecně přednost místním agentům a distributorům.

Český vývoz je realizován zejména na základě jednorázových objednávek místních partnerů.

4.2 Oslovení

V zemi není obvyklý direct marketing.

Nedostatek sofistikovaných tržních údajů zpomaluje výběr potenciálních zákazníků.

Roste počet franšizových firem, zejména v rychlém občerstvení.

Guyana je jedinou anglicky mluvící zemí v Jižní Americe, proto musí být veškerá propagace a reklama s využitím HSP vedena v angličtině.

Vysoce doporučitelné je najít místního zástupce se znalostí mentality a bonity potenciálních partnerů.

4.3 Obchodní schůzka

Pro sjednání schůzky platí běžné zvyklosti současného zahraničního obchodu.

Je nutno se připravit na to, že partneři po úvodním seznámení ocení schopnost neformálního rozhovoru a srdečnost.

Načasování jednání: Vhodný je pracovní oběd i večeře.

Založení společnosti v Guyaně musí být ze zákona provedeno výhradně místní advokátní kanceláří, jejíž povinností je dohlížet na účetní systém firmy a výběr personálu managementu.

Pracovní náklady na místní zaměstnance jsou nízké.

Vzhledem k pestrému etnickému a náboženskému složení obyvatel je nutno brát ohledy na charakteristiky partnera a vyhýbat se kulturním tabu dle jeho vyznání a původu. Je nutná trpělivost a respekt ke kulturním odlišnostem.

Pokud se týká nabízení alkoholu při obchodních jednáních, lze doporučit dobře znát a respektovat vyznání a etnický původ partnera.

Kromě prvního kontaktu lze volit neformální oděv vzhledem ke klimatu.

Úcta k senioritě je vyšší než v ČR.

Pokud jde o rozhodnutí pozvat obchodního partnera domů, resp. být pozván domů, lze to považovat za vhodné po bližším seznámení.

4.4 Komunikace

V Guyaně je běžná znalost angličtiny.

Pokud jde o komunikační tabu, je doporučitelné se chovat citlivě dle pestrého etnického a náboženského složení obyvatel, v závislosti na povaze partnera.

Osobní jednání je vždy výhodou.

Vzhledem ke geografické vzdálenosti však je možno využít i mail vzhledem ke znalosti angličtiny v Guyaně.

4.5 Doporučení

Guyana postupně liberalizuje svůj obchodní režim a snižuje cla v souladu se Společným celním sazebníkem Karibského společenství (Common External Tariff of the Caribbean Community/CARICOM).

Dovozy specifických produktů podléhají spotřební dani.

Clo je vybíráno na bázi ad valorem, spotřební daň na bázi hodnoty CIF plus příslušné clo.

Na podporu rozvoje obchodu jsou vyňaty ze spotřební daně některé kapitálové statky. Všechny exportní i importní zásilky podléhají inspekci guyanské celnice. Celní projednání probíhá na základě fakturované nákupní ceny, dovozce musí celnici předložit originál a dvě kopie obchodní faktury a originál a kopii námořního konosamentu (Bill of Lading). Pokud je vyžadován certifikát o původu, tento se předkládá v originále a třech kopiích. Dovozní licence jsou vyžadovány v případě některých druhů zboží, např. střelných zbraní či farmaceutických výrobků. V platnosti jsou restrikce na vývoz zlata, mořských produktů a zvířat, přičemž vývozní clo činí 0,5 až 10 % ad valorem.

Všechny zásilky musí být podrobeny inspekci před exportem.

Zboží obchodované s členskými zeměmi CARICOMu je beze cla.

Guyana se účastní rozhovorů o vstupu do Free Trade Area of the Americas a v rámci Karibské iniciativy má preferenční přístup na trh USA, v rámci dohody CaribCan do Kanady a do EU v rámci dohody o partnerství podle obchodních pravidel z Lomé. Dále má několik neregistrovaných preferenčních dohod s Venezuelou a Kolumbií a je členem Petrocaribe.

Od roku 2013 je Guyana rovněž přidruženým členem uskupení Mercosul. Domácí trh je chráněn některými zákazy dovozů a nebo jejich omezeními.

Omezen je dovoz zbraní a munice s výjimkou písemného povolení policejního prezidenta, lihovin a vína v lahvích a demižonech, tabáku, doutníků a cigaret, tiskovin ohrožujících veřejnou bezpečnost a pořádek aj.

4.6 Státní svátky

1. ledna - Nový rok

23. února - Den republiky (Mashramani)

březen - Phagwah

Velikonoce

1. května - Svátek práce

5. května - Den indického dědictví

26. května - Den nezávislosti

2. července - Den Caricomu

1. srpna - Den vyhlášení emancipace

říjen – listopad - Divali (hinduistický festival světla, běžně 5 dnů)

listopad - Youman Nabi (narození proroka)

25. – 26. prosince - Vánoce

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Guyanský zákon stanoví pro domácí i zahraniční společnosti rovné zacházení.

Specifické podmínky pro registraci obchodní firmy vznikají v různých případech – jedná-li se o jednoho vlastníka, o partnerství v malé firmě nebo o akciovou společnost.

Registrace firmy se provádí na obchodním rejstříku, The Deeds Registry, v Georgetownu a v registru společností (Registrar of Companies). Pro registraci společnosti musí být předloženy stanovy, místopřísežné prohlášení právního zástupce, že žádný z účastníků není mladší 18. let, jmenování ředitelů a sekretáře včetně jejich souhlasu a oznámení o registraci sídla společnosti.

Zahraniční společnosti musí předložit výpis z obchodního rejstříku země původu. Registrační poplatky se počítají z výše akciového kapitálu. Jakékoliv změny statutu společnosti, jmen ředitelů, změny v akciovém podílu apod. musí být ohlášeny na The Deeds Registry.

Založení společnosti v Guyaně musí být ze zákona provedeno výhradně místní advokátní kanceláří, jejíž povinností je dohlížet na účetní systém firmy a výběr personálu managementu.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Vzhledem k malé rozloze trhu Guyany je dávána obecně přednost místním agentům a distributorům.

Do zahraničí cestuje jen málo guyanských obchodníků.

Trh je hodně orientován na americké a brazilské zboží, nákupy spotřebního zboží velkoobchodníky se velmi často soustředí na levnější zboží „z druhé ruky“. Takové výrobky jsou pak prodávány přes neregulovanou síť malých obchodníků a pouličních kiosků. Tato praxe značně podkopává práva autorizovaných exkluzivních distributorů.

Český vývoz je realizován zejména na základě jednorázových objednávek místních partnerů.

5.3 Marketing a komunikace

V zemi není obvyklý direct marketing.

Nedostatek sofistikovaných tržních údajů zpomaluje výběr potenciálních zákazníků.

Roste počet franšizových firem, zejména v rychlém občerstvení.

Guyana je jedinou anglicky mluvící zemí v Jižní Americe, proto musí být veškerá propagace a reklama s využitím HSP vedena v angličtině.

Inzerce a propagační akce jsou nejvíce prezentovány v místních novinách a na místních radiových a televizních stanicích. Největšími periodiky jsou: Guyana Chronicle (vládní deník), Kaieteur News (nezávislé noviny), Stabroek News (nezávislý deník). Rozhlasové vysílání je provozováno státem vlastněnou National Communication Network i na vládních i soukromých televizních stanicích Channel 11, STVS Channel 4 aj.

Při jakékoliv komunikaci je nutno pečlivě zvažovat rizika vyplývající z pestrého etnického a náboženského složení obyvatel. Je velmi doporučitelné vše konzultovat s místním zástupcem.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Ochrana práv duševního vlastnictví v Guyaně je nedostatečná.

Obchodní známky a loga zahraničních výrobců jsou místními firmami běžně používány bez možnosti efektivní ochrany práv duševního vlastnictví.

5.5 Trh veřejných zakázek

Vládní veřejné zakázky jsou všeobecně vyhlašovány veřejnými tendry.

Řada ministerstev ustanovila tzv. Project Execution Units (PEUs) pro realizaci svých projektů.

Objemově významné projekty jsou v jurisdikci Ústřední tendrové komory (Central Tender Board). Na některé projekty se aplikuje mezinárodní donorská metodika a praxe.

Výzvy k účasti ve vládních tendrech bývají publikovány v tisku, avšak obvykle s příliš krátkou lhůtou pro předložení nabídek.

Role vlády v domácí ekonomice je velká, převážná část projektů veřejného sektoru je financována mezinárodními agenturami.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Guyana je signatářem Dohody o vyrovnání investičních sporů mezi státy (Convention of the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States).

Mezinárodní arbitrážní rozhodnutí jsou vynutitelná Zákonem o arbitráži (Arbitration Act) z r. 1931. Guyana je také členem mezinárodního centra pro vyrovnání sporů z investic (ICSID). Většina probíhajících obchodních sporů v Guyaně je v oblasti daňové, přístupu k licencím a v porušování nezbytného schvalovacího procesu pro vznik firem a provozování obchodů v Guyaně.

Pro řešení obchodních sporů vyplývajících z odběratelsko-dodavatelských vztahů je nutné využít služeb specializované místní advokátní kanceláře. V první fázi je běžné smířící řízení mezi oběma stranami. V případě, že se partneri nedohodnou, je hledáno řešení soudem stanovenými arbitry.

Guyanský soudní systém byl v minulosti často kritizován pro zdlouhavost soudních řízení, korupční praktiky i nespravedlivé rozhodování. Investici je třeba dobře zajistit vyšší formou garance, a to bankovní zárukou nebo bankovním avalem s výhradou vlastnického práva do úplného zaplacení, příp. se zástavním právem na dodané zboží. Nejobvyklejší platební podmínkou je neodvolatelný potvrzený akreditiv.

Dodávky na úvěr nejsou v Guyaně příliš obvyklé a vyhledávané, resp. jsou spíše výjimečné a jsou aplikovány na dodávky strojů a strojního zařízení. Platební morálka odpovídá způsobům teritoria Latinské Ameriky a Karibiku. Je nutno dbát na vhodný výběr a kvalitu partnera, jeho bonitu a postavení na trhu.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Ministerstvo zahraničních věcí ČR doporučuje českým občanům, aby si před cestou ověřili u ZÚ navštěvovaného státu, zda se podmínky pro vstup a pobyt nezměnily.

Ke vstupu do země potřebuje občan ČR platný pas a vstupní vízum. Turistické vízum je jednorázové s platností až na 3 měsíce, o jeho případné prodloužení se žádá v zemi. Český občan může dále získat vízum za obchodním účelem (pro jeden vstup anebo více vstupů s platností až na 2 roky).

Pro informace ohledně požadavků a dalších podmínek řízení při podání žádosti o vízum či povolení k pobytu je třeba kontaktovat Velvyslanectví Guyanské kooperativní republiky v Londýně.

K řízení motorového vozidla se doporučuje mít vystaven platný mezinárodní řidičský průkaz, případně postačí i národní řidičský průkaz ČR, na jehož základě lze požádat o místní řidičský průkaz u Licence and Revenue Office v Georgetownu. V Guyaně se jezdí vlevo.

V hlavním městě Georgetownu se vyskytuje poměrně vysoká kriminalita. Guyanské vnitrozemí je bezpečné (mimo hornických městeček na jihozápadě země). Zvláštní pozor je potřeba dávat na východním břehu řeky Demerara (v blízkosti vesnic Buxton, Friendship a Annandale) podél Temehri k dálnici do Lindenu. Vyhněte se cestám v noci a pokud možno vždy cestujte ve skupině. Severní guyanské pobřeží je pod úrovní moře, v měsících prosinec/leden a květen/červen dochází k rozsáhlým záplavám.

V Georgetownu je z bezpečnostních důvodů třeba se vyhnout tržišti Stabroek a oblasti Tiger Bay. Pozor je třeba dávat i v okolí katedrály St. George's Cathedral.

S Venezuelou a Surinamem existují letité pohraniční spory. Je třeba mít tuto informaci na paměti při pohybu v pohraničních zónách. Při pozemní cestě ze Surinamu je potřeba použít oficiálních převozců (ferry) při překračování hraniční řeky Corentyne. V případě použití vodních taxi hrozí zatčení a deportace pro porušení imigračních předpisů. Do Venezuely neexistuje žádný pozemní hraniční přechod.

V zemi je velmi omezená možnost použití platebních karet, je možno jimi platit většinou jen ve velkých hotelech. Pouze Bank of Nova Scotia umožňuje výběr na kreditní karty, je proto nutno disponovat dostatečnou hotovostí. Nejrozšířenější směnovanou měnou je USD, je nutno disponovat i drobnými. Směna je povolena ve vybraných bankách, směnárnách a turistických zařízeních. Většinou lze platit i USD v hotovosti.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Zahraniční investoři mají stejné podmínky pro své obchodní aktivity ve všech sektorech podnikatelské sféry, a tedy i při zaměstnávání cizinců a místních sil. Je pouze nutno dbát na to, aby počet cizinců ve firmě nepřekročil 20 % ze všech zaměstnanců, a to odděleně u vedení firmy a u zaměstnanců.

Další informace lze obdržet na webu The Guyana Office for Investment (<https://guyanainvest.gov.gy/>).

Pro informace ohledně požadavků a dalších podmínek řízení při podání žádosti o vízum či povolení k pobytu za účelem zaměstnání je třeba kontaktovat Velvyslanectví Guyanské kooperativní republiky v Londýně.

5.9 Veletrhy a akce

<https://dpi.gov.gy/tag/guyana-trade-and-investment-exhibition/>

<https://www.guyanaoilexpo.com/>

<https://conferencealert.com/guyana.php>

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Nerezidentní zastupitelský úřad akreditovaný pro Guyanu sídlí v Brasílii, hlavním městě Brazílie.

Fyzická adresa: Embaixada da República Tcheca SES 805, Lote 21A Asa Sul, CEP 70200-901 Brasília – DF, Brasil Tel.: (+55 61) 3242 7785 / 3242 7905 Konzulární pohotovost (mobil): (+55 61) 99162 6560 E-mail: brasilia@mzv.gov.cz Web: www.mzv.gov.cz/brasilia

Diplomatická působnost: pro Brazílskou federativní republiku, Surinamskou republiku a Guyanskou kooperativní republiku. Konzulární působnost: pro Brazílskou federativní republiku (s výjimkou území spadajících do konzulárního obvodu Generálního konzulátu ČR Sao Paulo), Surinamskou republiku a Guyanskou kooperativní republiku.

V roce 2008 byl otevřen Honorární konzulát ČR v Georgetownu pro konzulární obvod zahrnující Guyanskou kooperativní republiku. Honorárním konzulem je pan Lex Nigel Barker. Honorární konzulát se nachází na adrese: Honorary Consulate of the Czech Republic in Guyana Bb1 Nelson Mandela Ave., N.E. La Penitence Georgetown, Guyana Telefon: +59 2225 3212 Fax: +59 2225 6028 e- mail: georgetown.honorary@mzv.cz

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Policie: 911

Záchranná služba: 913

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Georgetown Chamber of Commerce and Industry <https://gcci.gy/>

Guyana Go invest <https://goinvest.gov.gy/>

Ministerstva <https://dpi.gov.gy/government-ministries/>